

у тумачењу одговорности за светске ратове, док је др Марош Мелихарек (Maroš Melichárek) са Универзитета у Кошицама говорио о томе како је чехословачка историографија писала о Србији у светским ратовима. Овим панелом је руководио Ненад Шебек.

Модератор другог панела била је Јасминка Симић, која је показала доста осећаја и разумевања за потребе научника да публици целовито прикажу резултате својих истраживања. Др Мартин Јаринкович (Martin Jarinkovič) из Источнословачког музеја из Кошица је говорио о политици словачке дипломатије 1939–1945. према југословенском простору. Др Слободан Селинић (Институт за новију историју Србије) је усмерио пажњу на савезничке односе, сарадњу, али и неспоразуме Југославије и Чехословачке од 1946. до 1949. године. Др Ондреј Војтјеховски (Ondřej Vojtěchovský) са Карловог универзитета из Прага је у веома садржајном излагању говорио о бројним аспектима југословенско-чехословачких односа од 1969. до 1989. Истичемо да су колеге Војтјеховски и Јаринкович, као и професор Штепанек своја излагања одржали на изванредном српском језику.

Овај скуп је имао висок научни ниво, али је његов значај превазилазио уске стручне оквире. О томе сведочи не само присуство дипломатских представника Словачке, Чешке и Србије, већ и новинара, научника и припадника чешке мањине у Србији. Верујемо да ово неће бити једина манифестација којом ће српски, чешки и словачки политички представници, а пре свега научници обележити веома важан јубилеј, те да ћемо неком новом приликом бити у могућности да чујемо резултате истраживања и других научника који се баве југословенско-чехословачким темама.

Слободан СЕЛИНИЋ

Научни скуп *Право на побуну: '68. код нас и у свету*, САНУ, Београд, 4. 6. 2018.

У организацији Балканолошког института САНУ, у Београду је 4. јуна 2018. одржан научни скуп посвећен педесетогодишњици значајних догађаја из 1968, како оних у свету тако и у Југославији.

Скуп је имао интердисциплинарни карактер, па су различите теме везане за догађаје из и око 1968. проучаване из угла историографије, економије, социологије и филозофије. Уводна излагања су имали академик Михаило Војводић и председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Рад скупа је био тематски подељен у два дела. Први је насловљен „Југославија и свет 1968. године“. О економским, политичким и друштвеним компонентама југословенског развитка шездесетих година 20. века и о бројним аспектима међународне димензије догађаја из 1968. и спољно-

политичке позиције тадашње Југославије говорили су академик Љубодраг Димић (Југославија 60-их година XX века), др Драган Богетић (Поуке и поруке неславног епилога „Прашког пролећа“ Југославија пред новим спољнополитичким изазовима), проф. др Војислав Павловић (Студентски протести 1968. као европски феномен), др Миле Бјелајац (Концепција одбране Југославије и изазови времена), проф. др Александар Животић (Југославија и земље Варшавског пакта), проф. др Милан Ристовић (Диктатура у Грчкој) и др Јован Чавошки (Шездесет осма и несврстани свет), док су о економским последицама догађаја из 1968. говорили проф. др Душан Вујовић (Судбина тржишних реформи од 60-их до данас), проф. др Љубодраг Савић (Утицај друштвених промена и очекивања (1968) на развој индустрије Србије) и проф. др Миомир Јакшић (Студентски протести 1968. и успон неолиберализма).

Назив другог дела скупа био је „Смисао студентске побуне“ и у њему је већи акценат стављен на унутрашње догађаје у Југославији, пре свега на студентске демонстрације. Излагачи су били: др Драгомир Бонџић (Београдски универзитет 1968. године), проф. др Предраг Марковић (Шездесетосмаши – прва глобална генерација), Борис Милосављевић (Наслеђе студентске побуне из 1968. године), др Слободан Селинић (1968. и југословенски писци: језички сукоб, демонстрације студената и спољнополитички изазови), Ђорђије Ускоковић (Студентска штампа 1968. године, пре и после), Љубомир Кљакић (Светска револуција 1968. и њени резултати) и проф. др Слободан Антонић (Студентски протести 1968, 1996. и 2006 – једно поређење).

Верујемо да је за спознавање прошлости српског/југословенског простора и његовог позиционирања у међународном окружењу веома важно што је Српска академија наука и уметности препознала значајан јубилеј, пола века од драматичне 1968. године, и тим поводом окупила истраживаче различитих струка. Тај напор ће имати још већи допринос за науку када Академија буде ускоро објавила зборник радова са овог скупа.

Слободан СЕЛИНИЋ